

SKEPP O'HÖJ! KRYSSA I KARIBIEN

Drömmen om att segla i Västindien blev verklighet på en äkta fullriggare mellan "Treasure islands".

Det blev dagar fyllda med vindstark segling, mäktig dykning och flera goda strandhugg.

Och på ön Saint Barthelemy, den gamla svenska kolonin, vårdar fransmännen ömt de blågula traditionerna.

TEXT OCH BILD: CENNETH SPARBY

S AINT MARTEEN – KARIBIEN.
 Det är sen eftermiddag när jag äntrar den svenskägda fullriggaren Star Clipper i Philipsburgs hamn. Den praktfulla fyrmastaren ska bli min bostad och flytande semesterplats under de kommande sju dygnet, för en seglats mellan ”Treasure Islands” – åtta färgstarka öar i den östra delen av arkipelagen. Med namn som Anguilla, Virgin Gorda, Norman Island, Tortola, Jost van Dike, St Kitts och St Barth är det lätt att bli entusiastisk och drömmande. I synnerhet med tanke på den sistnämnda ön, som ju faktiskt var svensk koloni mellan åren 1785–1878.

Skeppet ägs av Monacobaserade svensken Mikael Krafft, som låtit bygga tre stora segelfartyg enligt gammal 1800-talstradition. Han har skapat världens enda kryssningsrederi med enbart fullriggare i klassisk anda. Affärsidén är just att erbjuda ett exklusivare alternativ till de jättelika amerikanska kryssningsfartygen.

Äventyret började för min del med en natt i Mullet Bay på Sint Marteen – som är den holländska halvan av den gröna och bergiga ön. Andra halvan – Saint Martin – är fransk.

Denna märkliga hybrid, klart mindre än Färö, är världens minsta territorium som delas mellan två forna kolonialmakter.

Jag hann med både strandliv och nattsudd efter ankomsten med eftermiddagsplanet från Paris. Hotellet låg granne med flygplatsen, med öns mest spektakulära strand mitt emellan. En guldgul sandig beach, som i princip är en förlängning av landnings- och startbanan, och med sniffande Boeings tätt ovan solande turister. Lite längre bort på Malibu Beach åt

jag en delikat jerk chicken med mangosalsa och avocadosallad för tre us-dollar, tillagad av Rosie och Lou, som har ett litet skjul direkt på stranden.

–They are the best chef’s on the island. And you can’t eat better and cheaper, påstod en äldre färgad man med stora rastflätor.

Jag drack en immande kall Carib – ljus lokal lageröl – till det heta kaket. En perfekt kombination. Och denna förmiddag blev det en shoppingrunda i taxfree-paradiset Philipsburg, där jag fyndade både dykklocka och iPod. I stan trängs juvelbutiker med elektronik och billiga kläder. Promenaden från centrum till hamnen och båten tog inte mer än knappa halvtimmen.

Vi är drygt ett hundratals passagerare – en saligblandning av nordamerikaner förstås samt en hel del européer – som mönstrat på skeppet och lämnat in våra pass. Efter några timmar stävar fartyget ut från den harmoniska bukten med turkosblått skimrande vatten, medan vi sippar på färgglada romdrinks och ivrigt kommenterar både skepp och omgivning.

Jag som aldrig trott mig att boka en kryssning i vare sig Medelhavet eller Karibien. Att segla på egen hand, med goda kamrater, vore egentligen det självklara förstahandsvalet.

Men så fick jag höra talas om detta fartyg, som är mer av en stor segelyacht än ett traditionellt kryssningsfartyg.

Längre ut i bukten ligger de riktigt stora kryssningsfartygen, som tar upp mot ett par tusen passagerare.

–Vi vill att våra gäster ska känna som om de bor på sitt eget alldeles högst privata skepp,

säger kapten Brunon från Polen, där han står på fördäck i klanderfri vit uniform för att försäkra sig om att seglen hissas på bästa sätt.

Han suckar och skakar på huvudet när vi passerar jumbobåtarna.

–Där är det storleken som gäller – och anonymiteten. Det är märkligt att så många lockas av den typen av kryssande.

Brunon är seglingsfantast och pratar lyriskt om sitt arbete.

–Att vara kapten för en fullriggare är en pojkdrom som blivit uppfylld, säger han och ler stort, samtidigt som han berättar att det krävs hela 14 besättningsmän och tre officerare för att sätta segel.

Flera av passagerarna är också gamla seglare, som tagit med sina äkta hälfter, och får självklart hjälpa till när seglen ska sättas.

–Och det är verkligen ett riktigt segelfartyg, med helt fantastiska egenskaper, säger han stolt samtidigt som vinden fyller seglen och ger fartyget en ordentlig skjuts framåt.

Hela proceduren sker till tonerna av pampig klassisk musik, som för att förstärka det högtidliga tillfället.

Jag står kvar en lång stund på fördäck och bara njuter av aftonbrisen innan det är dags att knalla ner till den väntande middagen.

I matsalen är det teak och mahogny som

Föregående uppslag: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.
 Motstående sida: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.
 xx. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 xx. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

man verkligen får närkontakt med vattnet. Ett och annat lunchdyk med italienarna Gabriele och Vincenzo har bjudit på både haj, bläckfisk, rocka och barracuda. Och så lite strandhugg, med både regnskogsvandringar och cykelturer på St Kitts och Jost van Dijke, som fått namnet efter en holländsk ökänd pirat.

Jag har också sovit på däck ett par nätter, under stjärnklar himmel och pratat segling och passioner med Luis Fernando från Madrid, förste styrman som längtar efter att bilda familj och som har svårt att släppa livet på havet.

Vårt sista stopp blir nog det mest minnesvärda för min del. St Barthélemy – ön som var en del av det svenska imperiet under drygt 90 år. Gustav den tredje bytte till sig ön från Frankrike 1785, som i utbyte fick handelsrättigheter med Göteborg, och det dröjde ända fram till 1878 innan kung Oscar den andre sålde tillbaka ön till fransmännen.

Under de första 40 svenska åren upplevde ön sin stora blomstringstid och expanderade snabbt, bland annat beroende på en lag om skattefrihet som fortfarande gäller. I början på 1800-talet var huvudstaden Gustavia till och med Sveriges femte största stad, med sina 6 000 invånare, kan jag läsa i min guidebok.

Idag hör St Barth till en av de mer exklusiva karibiska öarna och räknas som västindiens motsvarighet till Saint Tropez på franska rivieran. Här är det kändistätt så det förslår. David Rockefeller byggde en villa vid en av

stränderna redan i slutet av 50-talet. Harrison Ford, Tom Cruise, Richard Gere och Naomi Campbell är några av skådisarna som nuförtiden regelbundet brukar söka sig hit, till lugnet och avskildheten.

Huvudorten Gustavia är sagolikt inbjudande, med stora havskryssare och lyxyachter både på redan och inne i den väl skyddade hamnen. Den svenska flaggan vajar stolt vid det lilla stadshuset, tillsammans med de franska färgerna och EU-symbolen.

Inne på anrika Le Select strax ovan hamnpromenaden får jag en pratstund med Marius Stakelborough, som öppnade sin omskrivna bar redan 1949. Hit går alla för att kolla läget.

Marius är slavättlingen som blivit något av svensk ambassadör på St Barth och bjuder på förmiddagsfika under ett fotografi med honom själv och det svenska kungaparet, som besökte ön och Gustavia 1987.

–De stortrivdes. Kungen tog en öl och drottningen sa att baren var mysig, minns Marius, som besökt Sverige ett otal gånger och till och med tilldelats Nordstjärneorden.

Det har blivit hela tolv Sverigeresor för Marius, för att odla kontakterna med Saint Barthélemy-sällskapet, som han själv var med och grundade i början av 70-talet, och för att besöka Piteå, som är vänort med St Barth.

–En av mina tolv barn bor dessutom i Sverige, gift med en svensk man som hon träffade här på baren, säger Marius och skrattar.

Efter fiket tar han med mig på stadsvandring, längs gator med svenska namn som Kungsgatan, Västra Strandgatan och Piteågatan.

–Gatunätet från den svenska epoken är i stort sett intakt, berättar Marius på vår väg mot den svenska kyrkogården.

Efter det omtumlande stadsbesöket, där jag dyrt och heligt lovat Marius att komma tillbaka för en längre vistelse, avslutar jag besöket på ön med en drink på hotel Carl Gustaf, på en kulle högt ovanför Gustavias hamn. Ett exklusivt ställe, där utsikten från terrassen är smått överklig så här i kvällningen.

Snart går sista ”tendern” tillbaka till skeppet och tidigt i morgon bitti är vi åter tillbaka i Sint Marteen och Philipsburg. Men än finns det lite tid att njuta av min strawberry daiquiri, medan solen sakta går ner vid horisonten...

FAKTA

För vidare info om kryssningar med fullriggare, se www.jambotours.se samt www.starclippers.com

Sju dagars kryssning kostar från ca 15 000 kr inklusive helpension. Du kan välja mellan "Treasure Islands" och "Leward Islands", eller ta båda veckorna när du ändå är på plats – om du har tid och pengar.

Den andra kryssningen går från Sint Marteen till Nevis, Guadeloupe, Les Saintes, Dominica, Antigua, St Barth och tillbaka till Sint Marteen.

Flyger gör du smidigast med Air France, via Paris. Pris från ca 8 500 kr t/r.

Behagligaste tiden att kryssa mellan öarna är i perioden februari till maj.

Mest regn faller i augusti–oktober. Undvik jul och nyår, då priserna är orimligt höga på det mesta ute på öarna.

För mer svensk information om St Barth se www.stbarthsallskapet.com